

A futár

Rátaposott a gázra, amikor megpillantotta a piros tárcsát. Ötven méter után fékezett le és húzódott az út szélére. Leengedte az ablakot, és mélyen beszívta a betóduló higanynehéz levegőt. Maga elé nézett, az út szalagját bámulta, mintha nem látta volna még eleget. Mereven fogta a kormányt, mint akinek hozzátapadt a keze. Amikor elengedte, nagyot cuppant a tenyere – csakugyan hozzátapadt.

A rendőrnek olyan ráncos arca volt, mint egy gonosz manónak valami régi orosz mesefilmből. A futár nem tudta eldönteni, vajon az a folt az orra alatt valóban egy félresikerült bajusz, vagy az is csak egy mély barázda. Mindene, még a szemhéja is ráncos volt, és a futár arra gondolt, valószínűleg ilyen ráncos lehet a lelke is. A másik oldalon felbukkant egy másik, akinek viszont teljesen jellegtelen arca volt, olyan, amiről egyszerűen lecsúszik a tekintet. Közbefogták két oldalról, mint valami veszedelmes bűnözőt.

Talán nem voltunk elég feltűnőek, uram, kérdezte a ráncos arcú. Tolta volna be a fejét az ablakon, de a futár nem húzódott vissza, így amannak kellett megtorpannia.

Megálltam, nem, válaszolt a futár.

Legközelebb, ha kérhetem, azonnal álljon meg, mondta a ráncos. A másik a túloldalon mintha egyet vicsořított volna. A futár nem tudta egyszerre nézni őket, így nyugodtan kommunikálhattak egymással mutogatással és grimaszokkal, kijátszva a figyelmét.

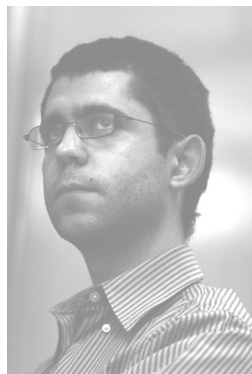
Legalább húsz percig nézegették a papírjait. Beültek a kocsjukba, kiszálltak, rádióztak, röhögtek, beültek, kiszálltak, és közben idegenkedő pillantásokat vetettek a furgon felé. A futár az utat nézte, olykor az utat szegélyező fákat, sűrű erdő húzódott mellettük, és egyfolytában neszegett odabent valami, nyughatatlanul, fenntartva a hirtelen kitörés fenyegetését. A futár fázni kezdett, és aggasztotta a mozdulatlanság. Hangokat hallott, amelyek nem lehettek valódiak: rőfögés-szerű neszeket, és szófoszlányokat hátulról, a rendőrautó irányából. Belekeveredett, zivatar, lecsukat, perrel, artéria. Legkevésbé ez utóbbi értette, az artériát. Ezt a jellegtelen arcú rendőr mondta, vagy a másik, nem tudta, mintha egyre csak játszadoztak volna a hangjukkal.

Mit szállít, kérdezte a ráncos arcú, az ablaka mellett teremve.

A futár vállat vont. Ott van a papírokban, nem?

Nem, nincs ott, mondta gúnyosan a rendőr. A másik a másik oldalon megint valami grimaszt mutatott, mire emez vicsorgott egyet.

Ugye nem akar semmi gubancot, mondta a ráncos.

A futár ekkor egyenesen az arcába pillantott. A lemenő nap fénye most teljesen elbújt a fák mögé, csak néhány kósza sugár szűrődött át a lombokon, s a fény és az árnyék játéka most valódi szörnyeteggé változtatta a rendőrt. Olyan volt az arca, mint egy hatalmas kanyon a levegőből szemlélve.

De hisz üres a raktér, mondta végül a futár. Úgy heverték ezek a szavak a tudata mélyén, mint a maradék csomagok a raktérben egy hosszú munkanap utolsó fordulójakor.

A ráncos bizarr horkantással válaszolt. Visszaadta a papírokat, majd furcsán hátrálni kezdett, mint egy vadkan, amely meggondolta magát, a támadás előtti utolsó pillanatban. Mondott még valamit, de a futár nem értette, a hirtelen lehülő levegő magával ragadta a szavakat. A ráncos ekkor valami érthetetlen dolgot művelt: benyúlt a szájába, és kivett belőle valamit, a futár megesküdtött volna, hogy egy apró színes énekesmadár az, de igazából nem látta, mert elveszett a rendőr markában. A másik oldalra nézett, a másik rendőr komor arcot vágott, majd intett neki, hogy tűnjön el. Riadtan startolt, és elkapart, ahogy hirtelen gázt adott.

A háta mögött izzott a nap, mintha egyenesen a tarkójába fúródtak volna a bágyadt-szűrős utolsó sugarak. Akkor döbbsent rá, hogy ami a fejében lüktet, az nem más, mint pokoli fájdalom, amikor hosszú tévovázás után a kezébe vette a csengő telefonját. Kissé elmosódott a szeme előtt a világ, és mintha valahonnan a távolból kórus zengett volna fel, komor-ünnepélyes hangzással.

Jössz már, kérdezte a felesége fásult hangon. Történt egy dolog.

A futár úgy érezte, van valami idegen tárgy a torkában, talán az ott élő baktériumok kezdtek el hirtelen növekedni, hogy végül szétpukkasszák. Nyögdecélt kicsit, mielőtt megszólalt volna.

Még egy fuvar, mondta ki nehézkesen.

Vandálok, nem tudom, kik, valami rohadt vandálok, szétrombolták a sírt, széttörték a fejfákat, amit bírtak, elcipeltek, a márványtömböket, a vázákat, a virágokat, még az öntözőkannát is, és még a földet is széttúrták. Mintha ki akarták volna ásni a sírt.

Most már nem fásultnak hallotta a felesége hangját, inkább mintha levegőért kapkodott volna. Talán ilyen lesz az az idő, amikor kezdjük érezni, hogy elfogy a levegőből az oxigén, gondolta a futár. Nem lesznek már fák, nem fog újratermelődni, és egyre ritkább lesz a levegő. Olyasmi lesz, mint a szomjúság, légszomj, amikor kikerekedik a szem, és begörcsölnek az izmok. A futár nézte a fákat az út mentén, és egyre inkább azt gondolta, ezek már nem olyan fák, amelyek elég oxigént tudnak termelni. Látszott rajtuk, a kókadságukon, hogy ezek már csak halódnak.

Nem szólsz semmit, kérdezte a felesége. A futár ekkor kapott észbe, hogy válaszolni kellene.

Mikor történt, tette fel az egyetlen épkezláb kérdést, ami az eszébe jutott.

Tegnap éjjel kellett történnie, mert tegnap délután még kint voltam, még virágot is vittem a sírra, és megkapáltam, és ma reggel hívott a Huberné, hogy mi történt, reggel kilenckor, és mindjárt ki is mentem, és akkor láttam meg, azt hittem, menten összeesek.

Most meg milyen szépen beszél, futott át a futár agyán, és olyan szavakat használ, mint a „menten”. A futár egy pillanatra összezavarodott, mintha valami furcsa érzélgőség szállta volna meg, és eszébe jutott a kismadár a rendőr markában: vajon mit akart vele? Valami bűvészmutatvány volt? És utána? Összeroppantotta?

Kinek szólátok, kérdezte végül, mielőtt még túl hosszúra nyúlt volna a csend.

Én mindjárt kihívtam a polgármestert, de az persze csak vonogatta a vállát, és elkezdte mondani, hogy ő már régóta be akarja kameráztatni a temetőt, de a képviselők így

meg úgy, és csak ilyeneket hordott nekem össze, nem mentem vele semmire, aztán a Hubernével kihívtuk a rendőröket, és jelentettük.

A rendőröket, rezzent össze a futár.

Mi mást tehattünk volna, kérdezte értetlenül a felesége. Nagyon kedvesek voltak, két fiatal fiú, tényleg nagyon tapintatosak voltak, és azt mondták, ez ki fog derülni, mert ezek az esetek ki szoktak derülni, a múltkor M...én is, elfogták őket, mert ezek mindig ficsúrok, akiket könnyű elcsípni.

A rohadt kurvák, csúszott ki a futár száján.

A felesége mintha meg sem hallotta volna, vagy talán meghallotta, és folytatta, hogy meglesznek, elkapják őket, és még egy csomót beszélt, míg nem jött hozzá valaki, talán a Huberné vagy valaki más, és akkor már vele kellett folytatnia, és a futártól csak azt kérdezte, hogy mikorra ér haza, mert jó lenne sötétedés előtt, hogy ki tudjanak még menni megnézni, hátha azok a szemetek visszatérnek a tett színhelyére, ki tudja.

A futárnak még zengett a fejében a felesége hangja, és közben kijutott az erdős sávból, már szántóföldek vették körül, és itt most mintha rettenetesen perzselt volna a nap, pedig már nem volt valódi erő a sugaraiban. Ahogy a futár elhajtott egy üres buszmegálló mellett – csak egy tábla jelezte –, mint egy álomkép, merült fel benne az a lány, akit a múltkor talált, igen, találta, csak ezt tudta mondani, ahogy egy elejtett titkot talál az ember az út szélén. Tele van az út széle ilyen elejtett titkokkal, csak soha nem állunk meg,

Alap 1–12: Bazaltkő lenyomatok, kétezres évek.

hogy lehajoljunk értük. Az a lány ott állt akkor, a futár már messziről kiszúrta, hasonló este volt, mint most, bujdosó alkonyat, amikor mindent elfojtott, fenyegető neszek tartanak az irányításuk alatt. Lehetett volna akár egy szürkegém is, amíg a közvetlen közelébe nem ért, amíg meg nem pillantotta azokat a nagy barna szemeket, addig simán egy szomorú, magára maradt szürkegémnek nézte volna. Nem stoppolt a lány, csak állt az út szélén, buszmegálló nem volt ott sehol, és a lánynak nem volt se hátizsákja, se túracipője, egyszerű piros szandál volt a lábán, mintha csak kitették volna őt itt, átutazóban két város között. A futár nem lassított, csak amikor már elhagyta, akkor viszont hirtelen fékezett, mint most, a rendőröknél, felve az út porát, és mintha öntudatlanul cselekedne, kiszállt, és sietős léptekkel a lányhoz ment. Az nyitott arccal, de szótlánul nézett rá, mintha esze ágában sem lenne szóba állni vele. Akkora szemeket a futár még sosem látott. Eszébe jutottak akkor a felesége apró, vékony szemei, inkább csak mint két szűk rés az arcában, amelyekből nem sugárzott ki semmi, csak némi fonnyadt keserűség. Ezek a szemek azonban olyanok voltak, mint valami végtelenül táguló világok, mindjárt kettő egymás mellett. A lány lehetett huszonnégy, de akár tizennégy is, és úgy bámult, mintha nem tudna beszélni. A futár kérdezett tőle valamit, de attól tartott, bármit kérdez is, tapintatlan lesz, és ez a két hatalmasan táguló világ egyszer csak bezárul előtte. És úgy ért véget az egész, mint egy semmibe vesző álom. Pedig minden teljesen szabályszerűen zajlott. A lány elárulta, hogy hova tart, mondott egy településnevet, a futár pedig bólintott, és beszálltak. Váltottak néhány szót útközben, a lány megkérdezte a futártól, mit szállít, mire az vállat vont, mindenfélét. Azt neki nem kötik az orrára. A lány mintha elmosolyodott volna erre. Mondott valami olyasmit, hogy mivel foglalkozik, talán állatokról volt benne szó, a futár azt képzelte, biztos beteg állatokat ápol, de nem kérdezett rá a részletekre. A település határában tette ki, a végtelen szántóföldek partján, ahonnan mintha egy örökkévalóság lenne begyalogolni a lakott területre. A lány mosolyogva köszönt el, amire a futár csak egy félszeg biccentéssel válaszolt.

A futár most arra gondolt, soha az életében nem történt vele semmi, és most már soha nem is fog. Aztán arra gondolt, ez nem igaz, mert ha történhetett vele valami, az valószínűleg meg is történt. A megoldás a hiányérzetére az lehet, hogy az egészhez neki magának soha nem volt semmi köze. És ezt a semmit valahogy ott érezte a nyelvén, és hatalmas volt, akár egy csoda.

Tulajdonképpen magát is meglepte azzal a válaszával, amit a rendőrnek adott. Mert a raktér csakugyan üres volt. Ilyenkor már mindig üres. Csak azért hajtott kissé gyorsabban, mert be kellett még mennie a Baloghhoz a kocsis ügyében. Ez is csak most jutott az eszébe. Összezavarodott tőle, hogy ilyen világos lett a fejében, mert a sötétség túl nagy erővel készülődött a barikádok túloldalán. Beért egy községbe, és, lecsitítandó az idegességet a belsejében, leállt egy ház előtt, a teljesen üres utcán, ahol még csak autók sem álltak a kocsibehajtóknál, és járókelők sem mutatkoztak semerre. Kiszállt, a kocsinak dőlt és hallgatózott. Csak a hiányt hallotta, mintha lépések és sóhajok üres hézagai úsztak volna a levegőben. Rágyújtott volna, de még kora délután elszívta az utolsót, és kiment a fejéből, hogy pótolja. A szájához emelte a kezét, hogy legalább a mozdulat meglegyen. Hátrament a raktérhez, de nem nyitotta ki, csak nézte, és közben izgalom bizsergette a belsejét. Nem kötötték az orrára. Kis dobozok voltak, és úgy hívták őket, hogy cucc meg szájré. Árunak sosem mondták, az ügyfelek előtt persze igen, de egymás között sosem. Egyet sem nyitott még ki, és egyet sem nyitottak ki még őelőtte. A futár úgy gondolta, lehet abban valami, hogy vannak olyan lyukak a világban, ahonnan csak az ördög tudja, hova vezet az út. Mintha egy ilyenbe nézett volna bele, amikor annak a lánynak a szemét nézte. Most kinyitotta a raktér ajtaját, és a torkában dobogott a szíve.

Csakugyan üres volt. Pedig ha most ott lett volna egy doboz... Vett néhány mély lélegzetet, és visszaült. Kihajtott a településről, inkább megkerülte, nem volt kedve végigmenni rajta.

Balog azt mondta, a következő hétfőn szállítja a kocsit, amit kinéztek. Érzékelős ablaktörlő nem lesz rajta, ahogy korábban mondta neki, de a többi minden megvan, arra mérget vehet. Idegesen cigizett, s a futár már majdnem kért tőle egy szálát, de visszafogta magát. Nagyokat, szárazakat nyelt, miközben a tipródó Balogot hallgatta.

Nem kell, bökte ki végül.

Mármint mi nem kell, kérdezett vissza kapkodva Balog.

Nem kell a kocsí, felejtsd el, mondta a futár, és oldalt fordult.

Ne bassz, hisz már meglesz, hadarta Balog, és itt a foglaló, tudod, hogy egyeztünk meg, most már nem léphettek vissza, mert a foglaló elúszik.

Nem baj, mondta a futár.

Nem hiszem el, hisz megbeszéltük, mi a gond, nem hiszem, hogy az az ablaktörlő annyira fog hiányozni, amúgy sem szereti mindenki, mert valamikor attól is beindul, ha egy veréb rászarik az üvegre, amikor meg zuhog, akkor baszik beindulni, szóval az igazán a legkevésbé fog hiányozni.

A futár hallgatott, mint akinek lélegezni is nehezebbé esik.

Mi van, jól vagy, bámult rá értetlenül Balog, közelebb lépett egyet, majd vissza, mint ha tánc lépéseket tenne, akkor hozhatom hétfőre, ahogy megbeszéltük.

Most nem lesz jó, mondta a futár, még mindig nem fordulva felé. Valakik betörték hozzánk, és...

Nem bírta folytatni.

Betörték, a kurva, azt nem is tudtam, és izé, nagy a kár, baszod, kurva egy világ van.

Ja, az, mondta a futár, úgyhogy most nem lesz jó.

Tudom még tartani egy ideig, figyelj, gyere vissza pénteken, és akkor megbeszéljük, addig még felhívlak, hogy mi van, gyere vissza akkor pénteken, és megmondod, hogy kell-e, és nyugodtan megbeszéljük, nem csak így, a ház előtt.

Már sötétedik, lassan megyek, mondta a futár, és vetett még egy pillantást a Balog házára, magas ház volt, de egy még magasabb lucfenyő állt előtte, és eltakarta, mintha bármelyik percben maga alá temethetné az egész házat. Súlyos zöld sötétet tartott az egész környéken.

A futár érezte, hogy koszos izzadságcseppek szaladnak végig a nyakán, amelyekbe mintha rosszul végződő történetek lettek volna bezárva. Nem tudta, mért találta ki ezt a dolgot a betörésről, de rímelt arra, amit a felesége mondott a sírról. Könnyebbnek érezte magát, és arra gondolt, minden hazugság jótékony áldozat a beszéd oltárán. Közben egyre ólmosabb sötétség kezdte körülvenni a furgont. A futár a sajátjának látta ezt a sötétséget: már régóta várt az eljövételére.

Cinkos tücsökiripelés hangzott mindenhol. A házuk előtt állt, a sárga fények úgy szűrődtek ki az ablakokból, mintha távoli naprendszerek ígéretei lennének. Leállította a motort, és ez mintha a végső fáradtság mozdulata lett volna. Azé a végső fáradtságé, amely nem ad magáról előre hírt, talán csak sejteti az eljövését, de végül teljesen más. Hirtelen jön, mint ahogy a piros tárcsa nyúlik ki az úttest fölé.

A feleségét valószínűleg a nagy csend vonzotta ki a furgonhoz. A szokásosnál tágabbran nyitotta a szemét, és látszott rajta, hogy már készen állnak a szájában a mondatok hosszú-hosszú láncai. Ahogy az ablakhoz ért, egymásra néztek a futárral, aki ártatlanul elmosolyodott. Csak annyit tudott, ha rajta múlik, nem nyitja ki az ajtót, és nem engedeli le az ablakot. Már nem emlékezett rá, mit kellett volna mondania.